

EUROPA-PARLAMENTET

2004



2009

Udvalget for Andragender

2008/2126(INI)

23.9.2008

UDKAST TIL BETÆNKNING

om bekæmpelse af vildledende reklame fra firmaer, der udgiver erhvervsvejvisere (andragende 0045/2006, 1476/2006, 0079/2003, 0819/2003, 1010/2005, 0052/2007, 0306/2007, 0444/2007, 0562/2007 m.fl.) (2008/2126(INI))

Udvalget for Andragender

Ordfører: Simon Busuttil

INDHOLD

	Side
FORSLAG TIL EUROPA-PARLAMENTETS BESLUTNING	3
BEGRUNDELSE	8

FORSLAG TIL EUROPA-PARLAMENTETS BESLUTNING

om bekæmpelse af vildledende reklame fra firmaer, der udgiver erhvervsvejvisere (andragende 0045/2006, 1476/2006, 0079/2003, 0819/2003, 1010/2005, 0052/2007, 0306/2007, 0444/2007, 0562/2007 m.fl.) (2008/2126(INI))

Europa-Parlamentet,

- der henviser til andragende 0045/2006, 1476/2006, 0079/2003, 0819/2003, 1010/2005, 0052/2007, 0306/2007, 0444/2007, 0562/2007 m.fl.,
 - der henviser til tidligere drøftelser i Udvalget for Andragender vedrørende andragende 0045/2006 m.fl.,
 - der henviser til Europa-Parlamentet og Rådets direktiv 2006/114/EF af 12. december 2006 om vildledende og sammenlignende reklame (kodificeret udgave)¹, som erstatter direktiv 84/450/EØF² som ændret ved direktiv 97/55/EF³,
 - der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/29/EF om virksomheders urimelige handelspraksis over for forbrugerne på det indre marked og om ændring af Rådets direktiv 84/450/EØF, Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 97/7/EF, 98/27/EF og 2002/65/EF samt Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 2006/2004 ("direktivet om urimelig handelspraksis")⁴,
 - der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 2006/2004 af 27. oktober 2004 om samarbejde mellem nationale myndigheder med ansvar for håndhævelse af lovgivning om forbrugerbeskyttelse ("forordningen om forbrugerbeskyttelsessamarbejde")⁵,
 - der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 98/27/EF af 19. maj 1998 om søgsmål med påstand om forbud på området beskyttelse af forbrugernes interesser⁶,
 - der henviser til forretningsordenens artikel 192, stk. 1,
 - der henviser til betænkning fra Udvalget for Andragender (A6-0000/2008),
- A. der henviser til, at Parlamentet har modtaget over 400 andragender, hovedsageligt fra små virksomheder, der hævder at have været udsat for vildledende reklame fra fagbogsforlag og at have lidt økonomiske tab som følge heraf,
- B. der henviser til, at disse virksomheder afspejler en udbredt tendens til vildledende

1 EUT L 376 af 27.12.2006, s. 21.

2 EFT L 250 af 19.9.1984, s. 17.

3 EFT L 290 af 23.10.1997, s. 18.

4 EUT L 149 af 11.6.2005, s. 22.

5 EUT L 364 af 9.12.2004, s. 1.

6 EFT L 166 af 11.6.1998, s. 51.

forretningspraksisser blandt visse vejviserforlag, hvilket har alvorlige økonomiske konsekvenser for tusindvis af virksomheder i og uden for EU,

- C. der henviser til, at de forretningspraksisser, der klages over, typisk består af, at et firma, der udgiver en erhvervsvejviser, tager kontakt, oftest via mail, til virksomheder, hvor de beder dem om at udfylde eller ajourføre deres virksomheds navn og kontaktoplysninger og giver dem det falske indtryk, at de vederlagsfrit vil blive opført i en vejviser, hvorefter de virksomheder, der har indsendt deres oplysninger, senere finder ud af, at de utilsigtet har underskrevet en kontrakt, som almindeligvis binder dem til at stå opført i en vejviser i mindst tre år til en årlig udgift af omkring 1.000 euro,
- D. der henviser til, at de skemaer, der anvendes ved disse henvendelser ofte er tvetydige og vanskelige at forstå, idet de fejlagtigt giver det indtryk, at virksomhederne vederlagsfrit registreres i en vejviser, mens de i virkeligheden narres til at underskrive uønskede kontrakter om reklamer i erhvervsvejvisere,
- E. der henviser til, at direktiv 2006/114⁷ også omfatter erhvervstransaktioner og indeholder følgende definition på "vildledende reklame": "enhver reklame, som på nogen måde, herunder dens udformning, skaber eller er egnet til at skabe et urigtigt indtryk hos de personer, den er rettet til eller når ud til, og som på grund af sin vildledende karakter kan antages at påvirke deres økonomiske adfærd, eller som af disse grunde skader eller er egnet til at skade en konkurrent",
- F der henviser til, at direktiv 2005/29/EF⁸ om virksomheders urimelige handelspraksis over for forbrugerne på det indre marked ikke omfatter vildledende praksisser mellem virksomheder, og at det derfor ikke i sin nuværende ordlyd kan anvendes til at støtte andragernes sag,
- G der henviser til, at forordning (EF) nr. 2006/2004⁹ om samarbejde mellem nationale myndigheder med ansvar for håndhævelse af lovgivning om forbrugerbeskyttelse indeholder følgende definition på "overtrædelser inden for Fællesskabet": "enhver handling eller undladelse, der er i strid med lovgivning, som beskytter forbrugernes interesser ... , og som skader eller sandsynligvis vil skade de kollektive interesser for forbrugere med bopæl i en anden eller andre medlemsstater end den, hvor handlingen eller undladelsen har sin oprindelse eller har fundet sted, eller hvor den ansvarlige sælger eller leverandør er etableret, eller hvor bevismateriale eller aktiver vedrørende handlingen eller undladelsen befinder sig",
- H der henviser til, at de fleste andragere nævner vejviseren "European City Guide", som er baseret i Valencia, Spanien, men at andre vejviserforlag som f.eks. "Construct Data Verlag", "Deutscher Adressdienst GmbH" og "NovaChannel" også nævnes; henviser imidlertid til, at andre vejviserforlag driver lovlig forretning,
- I der henviser til, at målgruppen for disse vildledende forretningspraksisser hovedsageligt er små virksomheder samt liberale erhverv og almennyttige virksomheder som f.eks. skoler,

7 EUT L 376 af 27.12.2006. s. 21-27.

8 EUT L 149 af 11.06.2005, s. 22-39.

9 EUT L 364 af 9.12.2004, s. 1-11.

biblioteker og lokale foreninger, herunder musikforeninger,

- J der henviser til, at vejviserforlag ofte er etableret i en anden medlemsstat end ofrenes, hvilket gør det vanskeligt for ofrene at søge beskyttelse hos nationale myndigheder, og at ofrene ofte ikke kan søge hjælp hos de nationale forbrugerbeskyttelsesmyndigheder med den begrundelse, at lovgivningen har til formål at beskytte forbrugere og ikke virksomheder; henviser endvidere til, at de fleste ofre er små virksomheder og derfor ikke råder over de nødvendige ressourcer til at iværksætte effektive foranstaltninger,
- K der henviser til, at ofrene for disse praksisser forfølges ihærdigt af enten forlagene selv eller endog af inkassobureauer, som forlagene har hyret, for at få dem til at betale; henviser endvidere til, at ofrene klager over, at de føler sig forfulgte og truede af disse fremgangsmåder, og at mange af dem ender med at betale frivilligt for at undgå yderligere chikane,
- L der henviser til, at ofre, der nægter at betale, med få undtagelser sjældent er blevet retsforfulgt,
- M der henviser til, at en række medlemsstater har vedtaget initiativer til at håndtere problemet, ikke mindst i form af initiativer til at skabe opmærksomhed om problemet,
- N der henviser til, at Østrig i 2000 ændrede sin nationale lov om urimelig handelspraksis, således at det nu anføres i afsnit 28a i denne lov, at det med henblik på forretning eller konkurrence skal være forbudt at reklamere for registrering i erhvervsvejvisere, såsom de gule sider, telefonbøger eller lignende, i form af enten betalingsformularer, fakturaer, tilbud om korrektioner eller lignende eller tilbud om direkte registrering, uden at der entydigt og med tydelige grafiske midler gøres opmærksom på, at denne reklame udelukkende er et tilbud om en kontrakt,
- O der henviser til, at sådanne praksisser har været anvendt over en årrække og har medført et stort antal ofre og væsentlige økonomiske konsekvenser for hele det indre marked,
1. udtrykker sin bekymring over det problem, som andragerne gør opmærksom på, og som synes at være vidt udbredt og af en grænseoverskridende karakter samt at have væsentlige økonomiske konsekvenser, navnlig for små virksomheder;
 2. mener, at det grundet problemets grænseoverskridende karakter påhviler Fællesskabets institutioner at sørge for at stille en passende hjælp til rådighed for ofrene, således at gyldigheden af kontrakter, der er indgået på grundlag af vildledende reklame, effektivt kan bestrides og ophæves, og ofrene kan få godtgjort de beløb, de har betalt;
 3. opfordrer ofre til at indberette forretningssvindel til de nationale myndigheder og til at søge professionel rådgivning, inden de betaler de gebyrer, som de vildledende vejviserforlag opkræver;
 4. beklager, at EU-lovgivningen og den nationale lovgivning, trods disse praksissers udbredelse, ikke synes at indeholde en effektiv løsning eller ikke håndhæves korrekt på nationalt plan; beklager, at de nationale myndigheder ikke synes at være i stand til at løse problemet;

5. bifalder den indsats, europæiske og nationale erhvervsorganisationer har gjort for at gøre deres medlemmer opmærksomme på problemet, og opfordrer dem til at intensivere deres indsats for at forebygge, at folk bliver ofre for vildledende reklamer i erhvervsvejvisere;
6. bifalder de foranstaltninger, som visse medlemsstater, såsom Italien, Spanien, Nederlandene, Belgien og Det Forenede Kongerige samt i særdeleshed Østrig, har truffet for at forhindre firmaer bag erhvervsvejvisere i at følge vildledende forretningspraksisser; mener imidlertid, at disse foranstaltninger er utilstrækkelige;
7. opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at intensivere deres bestræbelser og indlede et fuldt samarbejde med nationale og europæiske erhvervsorganisationer for at gøre opmærksom på dette problem, således at flere bliver informeret og sat i stand til at undgå vildledende reklame, der kan narre dem til at indgå uønskede reklamekontrakter;
8. opfordrer Kommissionen til at imødegå problemet med forretningssvindl inden for rammerne af dens initiativ "Small Business Act";
9. beklager, at direktiv 2006/114/EF¹⁰ om vildledende og sammenlignende reklame, som er gældende for transaktioner mellem virksomheder, hvilket vil sige for denne sag, tilsyneladende ikke indeholder en effektiv løsning på problemet eller ikke håndhæves korrekt af medlemsstaterne;
10. minder om, at Kommissionen, selv om den ikke har beføjelser til at håndhæve direktivet direkte over for privatpersoner eller virksomheder, i sin egenskab af vogter af traktaten er forpligtet til at sikre, at direktivet er gennemført korrekt i medlemsstaterne;
11. opfordrer Kommissionen til at øge sin overvågning af gennemførelsen af dette direktiv, især i de medlemsstater, der fungerer som hjemsted for erhvervsvejvisere, der udgives af firmaer, der benytter sig af vildledende reklame, navnlig Spanien, som er hjemsted for det firma, der oftest nævnes af andragerne, samt Den Tjekkiske Republik, hvor en domstolsafgørelse mod ofrene rejser tvivl om gennemførelsen af direktivet i dette land; opfordrer endvidere Kommissionen til at holde Parlamentet underrettet om dens resultater;
12. beklager, at direktiv 2005/29/EF¹¹ om urimelig handelspraksis ikke omfatter transaktioner mellem virksomheder, samt at medlemsstaterne ikke synes villige til at udvide direktivets anvendelsesområde; bemærker imidlertid, at medlemsstaterne ensidigt kan udvide anvendelsesområdet for deres nationale forbrugerlovgivning til også at omfatte erhvervstransaktioner og tilskynder dem aktivt til at gøre dette;
13. bifalder det eksempel, som Østrig har sat, idet landet i sin nationale lovgivning har indført et særligt forbud mod firmaer, der udgiver erhvervsvejvisere og benytter sig af vildledende reklame, og opfordrer Kommissionen til, i lyset af problemets grænseoverskridende karakter, at overveje et nyt lovgivningsinitiativ, baseret på den østrigske model, som specifikt forbyder reklamer i erhvervsvejvisere, medmindre de potentielle kunder entydigt og ved hjælp af tydelige grafiske midler informeres om, at disse reklamer udelukkende er et tilbud om en kontrakt mod betaling;

10 EUT L 376 af 27.12.2006. s. 21-27.

11 EUT L 149 af 11.06.2005, s. 22-39.

14. bemærker, at den nationale lovgivning ofte ikke fastsætter tilstrækkelige midler til at anlægge sag mod firmaer, der udgiver erhvervsvejvisere, og som er etableret i en anden medlemsstat, og opfordrer derfor Kommissionen til at fremme et mere aktivt grænseoverskridende samarbejde blandt de nationale myndigheder for at gøre dem i stand til at yde ofrene en mere effektiv hjælp;
15. beklager, at forordning (EF) 2006/2004¹² om samarbejde mellem nationale myndigheder med ansvar for håndhævelse af lovgivning om forbrugerbeskyttelse ikke har været anvendt tilstrækkeligt og opfordrer Kommissionen til at øge sin overvågning af gennemførelsen af denne forordning samt til at anmode de nationale myndigheder om i højere grad at anvende dette retsinstrument i forbindelse med overtrædelser inden for Fællesskabet;
16. bifalder Belgiens eksempel, hvor alle, der er blevet ofre for vildledende praksisser, kan anlægge sag i deres bopælsland;
17. opfordrer indtrængende medlemsstaterne til at sikre, at ofre for vildledende reklame kan klage til og søge retsmidler hos tydeligt identificerbare nationale myndigheder, også i sager, hvor ofrene for vildledende reklame er erhvervsvirksomheder, sådan som det er tilfældet i de aktuelle sager;
18. opfordrer Kommissionen til at udarbejde retningslinjer for bedste praksis for de nationale retshåndhævende myndigheder i forbindelse med sager vedrørende vildledende reklame;
19. opfordrer Kommissionen til at indlede et internationalt samarbejde med tredjelande og med de kompetente internationale organisationer for at sikre, at erhvervsvejvisere, der er baseret på vildledende reklame og etableret i tredjelande, ikke skader virksomheder, der er etableret i EU;
20. pålægger sin formand at sende denne beslutning til Rådet og Kommissionen samt til medlemsstaterne.

12 EUT L 364 af 9.12.2004, s. 1.

BEGRUNDELSE

Indledning

Mange, ofte små, virksomheder bliver ofre for svindel i form af vildledende reklame. Et typisk svindelnummer er af den type, hvor ofrene uvilligt indgår en aftale om at få en reklame i en erhvervsvejviser, efter de er blevet forledt til at tro, at det er vederlagsfrit.

Ofrene modtager typisk formularer fra de firmaer, der udgiver erhvervsvejviserne, og opfordres til at udfylde, rette eller opdatere disse formularer med deres virksomhedsoplysninger. De får som regel at vide, at det er gratis at opdatere oplysningerne. Dette lokker dem til at opdatere formularen og sende den retur. De er imidlertid ikke klar over, at de ved at underskrive formularen også indgår en bindende kontrakt om at indrykke en reklame i en erhvervsvejviser i mindst tre år til en årlig udgift på omkring 1.000 euro. Ofrene bliver først klar over, at der er tale om svindel, når de modtager et brev fra det firma, der udgiver erhvervsvejviseren, hvori de underrettes om, at de har sat en reklame i erhvervsvejviseren, samt en faktura for denne reklame. De virksomheder, der ikke betaler, bliver ofte chikaneret eller truet med sagsanlæg af firmaerne, der udgiver erhvervsvejviserne, eller af disse firmaers inkassobureauer. De fleste giver simpelthen op og betaler for at undgå yderligere chikane.

Denne form for svindel har ramt tusindvis af virksomheder i hele EU. Eftersom kontrakten koster omkring 1.000 euro om året og løber over mindst tre år, anses disse vildledende praksisser for at have betydelige finansielle virkninger i hele EU.

Selv om det er tydeligt, at der er tale om et vist element af vildledende forretningspraksis, hvilket normalt er ulovligt, er det ikke helt tydeligt, hvorvidt EU-lovgivningen indeholder et retsmiddel over for problemet, og om dette retsmiddel i givet fald håndhæves korrekt i de forskellige medlemsstater. Det betyder, at vildledende firmaer bag erhvervsvejvisere ofte udnytter disse gråzoner i lovgivningen eller en mangelfuld håndhævelse på nationalt plan til at gennemføre deres svindelnumre. Et gennemgående træk er, at firmaerne bag de vildledende erhvervsvejvisere normalt er etableret i et andet land end det land, hvor ofrets virksomhed er etableret. Dette gør det vanskeligt for ofrene at søge hjælp i den nationale lovgivning og for de nationale myndigheder at hjælpe dem. Virksomhederne oplever desuden ofte, at de nationale myndigheder, der er ansvarlige for forbrugerbeskyttelse, afviser deres klager med den begrundelse, at forbrugerlovgivningen omfatter forbrugere og ikke virksomheder. De er således efterladt uden et effektivt retsmiddel, hvilket giver gunstige vilkår for denne form for svindel.

Det er ikke alle erhvervsvejvisere, der er baseret på vildledende reklame, og mange firmaer bag erhvervsvejvisere er fuldt lovlige. De lovlige firmaers forretning drives på basis af en adfærdskodeks, som fastsætter, at det tydeligt skal fremgå af en ordre, at der er tale om en ordre, samt at gratis reklame ikke kan blandes sammen med betalt reklame. Visse erhvervsvejvisere er dog baseret på vildledende forretningspraksisser. De fleste af de klager, som indsendes til Europa-Kommissionen, angiver direkte erhvervsvejviseren "European City Guide", som er etableret i Valencia, Spanien, samt andre som f.eks. "Construct Data Verlag", "Deutscher Adressdienst GmbH" and "NovaChannel". Visse vildledende erhvervsvejvisere er også webbaserede. Ifølge repræsentanter for "European City Guide" udsender dette firma alene 6,5 mio. formularer årligt.

Formålet med denne betænkning:

Europa-Parlamentets Udvalg for Andragender har modtaget over 400 andragender fra små virksomheder i hele EU og endog fra visse tredjelande, som hævder at have været udsat for svindel af denne art. Derudover har flere medlemmer af Europa-Parlamentet skrevet til Kommissionen vedrørende disse klager og fremsat en række skriftlige og mundtlige forespørgsler. Europa-Parlamentet har givet tilladelse til denne betænkning for at undersøge dette problem nærmere og foreslå mulige løsninger. Ordføreren ønsker derfor med denne betænkning at:

- gøre opmærksom på problemet, så færre virksomheder bliver ofre for denne form for svindel
- opfordre EU-landene til at skærpe deres nationale lovgivninger og sikre, at den eksisterende EU-lovgivning om vildledende reklame og urimelig handelspraksis håndhæves korrekt
- opfordre Kommissionen til at øge sin overvågning af gennemførelsen af EU-lovgivningen samt til at forbedre den nuværende EU-lovgivning på de steder, hvor det er fastslået, at den ikke er tilstrækkelig til at sætte en endegyldig stopper for denne form for svindel og
- yde støtte og rådgivning til virksomheder, der allerede er blevet ofre for denne form for svindel.

EU-lovgivning

På fællesskabsplan har følgende tre EU-love særlig relevans for denne problemstilling.

- Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/114/EF om vildledende og sammenlignende reklame, som erstattede direktiv 84/450/EØF¹³ ændret ved direktiv 97/55/EF¹⁴,
- Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/29/EF¹⁵ om virksomheders urimelige handelspraksis over for forbrugerne på det indre marked ("direktivet om urimelig handelspraksis"),
- Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) 2006/2004¹⁶ om samarbejde mellem nationale myndigheder med ansvar for håndhævelse af lovgivning om forbrugerbeskyttelse ("forordningen om forbrugerbeskyttelsessamarbejde").

Høring forud for udarbejdelsen af betænkningen

Inden denne betænkning blev færdiggjort, deltog ordføreren i en række høringsmøder, herunder med EU's kommissær for forbrugeranliggender, Meglena Kuneva, samt med adskillige parlamentsmedlemmer, som er interesseret i emnet på grund af de mange klager, de

13 EFT L 250 af 19.9.1984, s. 17-20.

14 EFT L 290 af 23.10.1997, s.18-23.

15 EUT L 149 af 11.6.2005, s. 22-39.

16 EUT L 364 af 9.12.2004, s.1-11.

har modtaget fra deres valgkredse. Ordføreren afholdt endvidere høringsmøder med erhvervsorganisationer, der repræsenterer især små virksomheder i Europa, som f.eks. Eurochambres og UEAPME, og med den europæiske sammenslutning af erhvervsvejvisere samt naturligtvis ofrene.

Udvalget for Andragender afholdt torsdag den 11. september 2008 en offentlig workshop i Europa-Parlamentet med titlen "Stop the Scam: Combating Misleading Business Directories". Denne workshop gav parlamentsmedlemmerne mulighed for at lytte til både andragere, repræsentative organisationer, repræsentanter for Kommissionen samt for erhvervsvejviseren "European City Guide", som ifølge andragerne er det vigtigste firma i forbindelse med dette problem.

Betænkningens resultater

Ordføreren mener, at andragerne gør opmærksom på et meget alvorligt problem, som synes at være vidt udbredt, have en grænseoverskridende karakter samt betydelige økonomiske indvirkninger, navnlig på små virksomheder. Ordføreren mener endvidere, at det grundet problemets grænseoverskridende karakter påhviler fællesskabsinstitutionerne at stille et tilfredsstillende retsmiddel til rådighed for ofrene. Dette retsmiddel skal gøre det muligt for ofrene at bestride gyldigheden af kontrakter, der indgås på grundlag af vildledende reklame, samt at opnå godtgørelse af de beløb, de har betalt som følge af vildledende reklame.

Det beklages i betænkningen, at de eksisterende nationale myndigheder ikke synes at være i stand til at stille et tilfredsstillende retsmiddel til rådighed for ofrene, samt at EU-lovgivningen og den nationale lovgivning, på trods af disse vildledende forretningspraksissers udbredelse, tilsyneladende heller ikke er tilstrækkelige til at sikre en effektiv løsning eller ikke håndhæves korrekt.

Rådgivning til ofre

I betænkningen opfordres ofrene indtrængende til at indberette tilfælde af forretningssvindel til de nationale myndigheder og til at søge kompetent rådgivning, inden de indvilliger i at betale gebyrer til firmaerne bag de vildledende reklamer. Derudover opfordres ofrene til at indberette deres sager til erhvervs- og forbrugerorganisationer samt til deres repræsentanter i Europa-Parlamentet for at sikre en skærpet bekæmpelse af vildledende erhvervsvejvisere på EU-plan.

Øget bevidstgørelse

I betænkningen bifaldes den indsats, som europæiske og nationale erhvervsorganisationer har ydet for at gøre deres medlemmer opmærksomme på problemet, og disse organisationer opfordres til at intensivere deres indsats for at forebygge, at folk bliver ofre for vildledende reklamer i erhvervsvejvisere. Også de foranstaltninger, som visse medlemsstater, herunder Italien, Spanien, Nederlandene, Belgien, Det Forenede Kongerige og i særdeleshed Østrig, har truffet for at forhindre firmaerne bag erhvervsvejvisere i at følge vildledende praksisser, hilses velkommen. Det bemærkes imidlertid, at denne indsats stadig ikke er tilstrækkelig.

Hvad angår øget bevidstgørelse, opfordres Kommissionen og medlemsstaterne i betænkningen til at øge deres indsats og indlede et fuldt samarbejde med nationale og

europæiske erhvervsorganisationer for at gøre opmærksom på dette problem, således at flere bliver informeret og sat i stand til at undgå vildledende reklame, der kan narre dem til at indgå uønskede reklamekontrakter.

Kommissionen anmodes endvidere om at behandle denne klage inden for rammerne af initiativet "Small Business Act".

Direktiv 2006/114/EF¹⁷ om vildledende og sammenlignende reklame

Der gøres i betænkningen opmærksom på, at direktiv 2006/114/EF¹⁸ om vildledende og sammenlignende reklame omfatter transaktioner mellem virksomheder, og derfor finder anvendelse på den aktuelle problemstilling for ofre for vildledende erhvervsvejvisere. Direktivet er gennemført i alle medlemsstater og giver mulighed for at anvende påbud om at bringe krænkelsen til ophør og andre retlige procedurer med henblik på at forbyde fortsat brug af vildledende reklame. Direktivet synes imidlertid at være enten utilstrækkeligt, for så vidt angår en effektiv løsning på problemet, eller at blive ukorrekt håndhævet af medlemsstaterne.

Kommissionen opfordres derfor i betænkningen til at øge sin overvågning af gennemførelsen af direktiv 2006/114/EF¹⁹, navnlig i de medlemsstater, hvor man ved, der er etableret erhvervsvejvisere med vildledende reklamer, og især i Spanien, som er hjemsted for det firma, som de fleste andragere peger på i deres klager. Det er især vigtigt at være opmærksom på Den Tjekkiske Republik, hvor en nylig domstolsafgørelse mod ofrene rejser tvivl om, hvor effektivt dette direktiv er gennemført i dette land.

Kommissionen opfordres i betænkningen til at holde Europa-Parlamentet underrettet om dens resultater.

Direktiv 2005/29/EF²⁰ om urimelig handelspraksis

Det bemærkes i betænkningen, at direktiv 2005/29/EF²¹ om urimelig handelspraksis ikke omfatter transaktioner mellem virksomheder, og at medlemsstaterne ikke synes at være villige til at udvide dets anvendelsesområde. På den anden side kan medlemsstaterne vælge ensidigt at udvide anvendelsesområdet for deres nationale forbrugerlovgivning, så den også omfatter transaktioner mellem virksomheder, hvilket betyder, at de medlemsstater, der ønsker at indføre beskyttelse i deres nationale lovgivning, frit kan gøre dette uden at afvente, at Kommissionen fremsætter et lovgivningsinitiativ om ændring af EU-lovgivningen.

Østrig synes at have tilvejebragt den bedste model for bekæmpelse af vildledende reklamer i erhvervsvejvisere, idet landet i 2000 ændrede sin nationale lovgivning om urimelig handelspraksis. Således anføres det nu i afsnit 28a i denne lov, at det med henblik på forretning eller konkurrence skal være forbudt at reklamere for registrering i erhvervsvejvisere, såsom de gule sider, telefonbøger eller lignende, i form af enten betalingsformularer, fakturaer, tilbud om korrektioner eller lignende eller tilbud om direkte registrering, uden at der entydigt og med tydelige grafiske midler gøres opmærksom på, at

17 EUT L 376 af 27.12.2006, s. 21-27.

18 EUT L 376 af 27.12.2006, s. 21-27.

19 EUT L 376 af 27.12.2006, s. 21-27.

20 EUT L 149 af 11.6.2005, s.22-39.

21 EUT L 149 af 11.6.2005, s.22-39.

denne reklame udelukkende er et tilbud om en kontrakt.

Ordføreren mener, at den østrigske model udgør et godt eksempel, som bør følges. Kommissionen opfordres derfor i betænkningen til, i lyset af problemets grænseoverskridende karakter, at overveje et nyt lovgivningsinitiativ, baseret på den østrigske model, som specifikt forbyder reklamer i erhvervsvejvisere, medmindre de potentielle kunder entydigt og ved hjælp af tydelige grafiske midler informeres om, at disse reklamer udelukkende er et tilbud om en kontrakt mod betaling.

Forordning (EF) 2006/2004²² om samarbejde mellem nationale myndigheder med ansvar for håndhævelse af lovgivning om forbrugerbeskyttelse

I betænkningen bemærkes det endvidere, at national lovgivning ofte ikke fastsætter tilstrækkelige retsmidler til at anlægge sag mod firmaer bag erhvervsvejvisere, som er etableret i en anden medlemsstat, og Kommissionen opfordres derfor indtrængende til at fremme et mere aktivt grænseoverskridende samarbejde mellem de nationale myndigheder for at gøre dem i stand til at yde ofrene en mere effektiv hjælp.

I Belgien kan alle, der er blevet ofre for vildledende forretningspraksisser f.eks. anlægge sag i deres bopælsland, og der er endda et eksempel på en sag, hvor et af ofrene for en erhvervsvejviseres vildledende praksisser har vundet (sidstnævnte blev idømt en bøde), selv om det dog skal bemærkes, at denne sag i skrivende stund stadig ikke var færdigbehandlet ved appelretten.

I Østrig har ofrene vundet flere sager mod firmaerne bag erhvervsvejviserne.

Derimod foreligger der tilsyneladende et eksempel på, at ofre i Den Tjekkiske Republik har tabt en sag, som firmaet bag erhvervsvejviseren har anlagt mod dem, og denne specifikke sag giver anledning til at betvivle, at Den Tjekkiske Republik har gennemført bestemmelserne i direktiv 2006/114/EF²³ korrekt.

I Spanien er en af de mest hyppigt nævnte erhvervsvejvisere, "European City Guide", ved tre tilfælde blevet idømt bødestrafte af Generalitat de Cataluna, da firmaet var etableret i Barcelona, og det blev dømt til midlertidig lukning i et år. Firmaet flyttede derefter til Valencia, hvor det nu drives videre under nogle lidt strengere betingelser. F.eks. bliver kunderne nu informeret om, at de har ret til at annullere ordren inden for syv dage. De bliver dog oftest først klar over, hvad det er, de har underskrevet, når denne periode er udløbet. Firmaet har endvidere ansat en såkaldt "defensor del cliente" (ombudsmand) til at behandle klager fra kunder. Denne "defensor del cliente" synes dog ikke at fungere uafhængigt af selve firmaet og virker derfor ikke tilstrækkelig troværdig. Ordføreren mener derfor ikke, at det pågældende firma har gjort tilstrækkeligt for at sikre, at dets potentielle kunder ikke vildledes til at underskrive en reklamekontrakt, som de aldrig har ønsket at indgå.

Der er heller ikke noget, der tyder på, at nationale myndigheder fra andre medlemsstater har anlagt sag direkte ved Valencias domstole på grundlag af forordning (EF) nr. 2006/2004²⁴ om samarbejde mellem nationale myndigheder med ansvar for håndhævelse af lovgivning om forbrugerbeskyttelse.

22 EUT L 364 af 9.12.2004, s.1-11.

23 EUT L 376 af 27.12.2006, s. 21-27.

24 EUT L 364 af 9.12.2004, s.1-11.

Det rapporteres, at "Office of Fair Trading" (OFT) i Det Forenede Kongerige har anvendt bestemmelserne i forordning (EF) nr. 2006/2004²⁵ om samarbejde mellem nationale myndigheder med ansvar for håndhævelse af lovgivning om forbrugerbeskyttelse. Det er tilsyneladende lykkes OFT, som også er ansvarlig for forbrugerbeskyttelse, at anvende denne forordning til at indlede et søgsmål med påstand om forbud mod firmaer i Belgien og Nederlandene, som blev kendt skyldige i at udsende uopfordrede og vildledende tilbud til britiske forbrugere. Selv om denne sag er et positivt skridt i den rigtige retning, vedrører den ikke firmaer, der udsender vildledende reklamer i forbindelse med erhvervsvejvisere.

Ud over ovennævnte sag foreligger der kun få tegn på, at de nationale myndigheder i tilstrækkelig grad har anvendt forordning nr. 2006/2004²⁶ til at anlægge sager, f.eks. med påstand om forbud, i forbindelse med klager over firmaer i andre medlemsstater. Dette skyldes tilsyneladende de omkostninger, der er forbundet med at anlægge en sådan sag, procedurernes kompleksitet og varighed samt forbuddets begrænsede omfang.

Behovet for at styrke de nationale myndigheder

Medlemsstaterne opfordres i betænkningen til at sikre, at virksomheder, som bliver ofre for vildledende reklame, kan klage til og søge retsmidler hos en tydeligt identificerbar national myndighed. Dette er på nuværende tidspunkt ofte ikke tilfældet, idet de nationale myndigheder, der er ansvarlige for forbrugerbeskyttelse, ofte afviser klager fra virksomheder og begrænser sig til at behandle klager for forbrugere. Kommissionen opfordres i betænkningen også til at udarbejde retningslinjer for bedste praksis for de nationale retshåndhævende myndigheder i forbindelse med sager vedrørende vildledende reklame.

Erhvervsvejvisere baseret på vildledende reklame, som er etableret i tredjelande

Endelig opfordres Kommissionen til at indlede et internationalt samarbejde med tredjelande og med de kompetente internationale organisationer for at sikre, at erhvervsvejvisere, der er baseret på vildledende reklame og etableret i tredjelande, ikke skader virksomheder, der er etableret i EU.

25 EUT L 364 af 9.12.2004, s.1-11.

26 EUT L 364 af 9.12.2004, s.1-11.